

Євгенія Кононенко

КАМ
ІННА
ОРГІЯ

Роман-притча

Євгенія Кононенко

Камінна оргія

Роман-притча

ВИДАВНИЦТВО АНЕТТИ АНТОНЕНКО
ЛЬВІВ

УДК 82-32
К-42

Євгенія Кононенко
КАМІННА ОРГІЯ
Роман

Чи можна змінити долю, вплинути на дійсність? Чи все, що відбувається з людиною, неминуче та визначене наперед і, зрештою, чому? Роман-притча видатної української письменниці є переосмисленням вічної історії. Про обраних, які посвячені у таємне знання, і тих, хто стоїть на сторожі науки. Текст у тексті об'єднує історії з різних часових пластів: часу невизначеного і тривалого, минулого і майбутнього, які незримо перетікають один в одного. Це авторська версія із життя громади перших християн уже після розп'яття Христа, ще до прийняття християнства Римською імперією. Та насамперед перед нами розгортається драма нерозділених почуттів жінки до чоловіка. Зріле подружжя авторки жіночих романів і програміста переживає сімейну кризу. Ще дванадцять років тому вони так само не розуміли: що ж насправді з ними відбувається і чому? Головні герої наче перебувають у таємничому й фатальному зв'язку з потойбічним світом тіней, який не можуть ані розірвати, ні дошукатися причин ключових подій свого життя. Як Пер Лагерквіст переосмислював біблійні сюжети, так письменниця прагне через творчість відповісти на риторичні питання буття: чому й навіщо це трапилось зі мною? «Я не втручаюся у свою творчість», — відповідав Лагерквіст. Натомість герої Євгенії Кононенко досвідчують те, що навіть не втручаючись і лише спостерігаючи подію, однаково втручаємось в плін речей. Врешті, читачі самотужки розгадуватимуть дива, символи і знаки «Камінної оргії», алюзії світової міфології, інтертекстуальні звороти з творів світової класики, зокрема драматургії.

Усі права застережено. Жодну частину цього видання не можна перевидавати, перекладати, зберігати в пошукових системах або передавати у будь-якій формі та будь-яким засобом (електронним, механічним, фотокопіюванням або іншим) без попередньої письмової згоди на це **ТОВ «Видавництво Анетти Антоненко»**.

ISBN 978-617-7654-73-4

© Євгенія Кононенко, текст, 2021
© Видавництво Анетти Антоненко, 2021

З тих самих літер наші імена.
Нас поєднала сила руйнівна.

Із віршів Марини Перистері

Ромаї йшов з Іра через пустелю до Оази, де живе їхня кегелія, їхня громада обраних, і цей день, який догоряє на заході над пустелею, був тяжкий, як кінець світу.

Ромаї знає, що друзі вмирають. Він знає: старий Євані пішов саме так, як і мають іти з цього світу обрані, а не так, як того хотіли ті, хто засудили його до жакливої страти. Знав, що Євані вже у Царстві. Але він, мудрець і учитель, не відав, як подолати цю велику печаль.

Ромаї згадав останню усмішку сивого Євані кілька годин тому, і те, як вони попрощалися. Коли він, стоячи серед божевільного натовпу, підняв руку в прощальному жесті до засудженого, це могло видати його. Але щодо себе Ромаї не переймався, бо він сам — на правду невразливий до будь-яких виявів людського безглуздя. І хоча радіти смерті не годиться, але він мимоволі зрадив, коли Євані зсунувся до підніжжя стовпа, до якого його мали прикрутити ті, хто вершив над ним неправедний суд, і завмер, відкинувши сиву голову з розплющеними очима, із несподіваною серед цього божевілля посмішкою. Розплющені сині очі Євані засвідчили, що то таки смерть, не імітація. Тож кати не отримали нечестивого, проте схваленого законом задоволення познуватися з беспорядного засудженого. А скажений натовп на майдані не побачив хмільного кривавого видовища. Якийсь чоловік несподівано

для себе вигукнув, що Євані невинний, якщо боги дозволили йому так померти, чим спрямував на себе лють юрби. І лише він, Ромаї, який стояв серед них, лише він знав, скільки вищих сил було покликано, і скільки сил це вартувало особисто йому, щоб Євані скінчив свій земний шлях з усмішкою, а не з кривавою піною на вустах, чого чекали від нього ці люди, які так легко стають нелюдами.

Ромаї відчув руку Євані в себе на плечі так посправжньому, що мимоволі озирнувся. Нікого поряд не було, за спиною — лише безкрая пустеля, яка починалася одразу за східною околицею Іра. Але дотик на плечі — реальний. Євані йтиме з ним пліч-о-пліч через гарячу пустелю до самої Оази.

Ромаї пішов звивистою стежкою на рудій каменистій землі. Стежина повела вгору, і от уже він на пагорбі, невисокому, проте його не побачиш, якщо піти не тим шляхом. Ось і несподівана Зелена Рівнина, посеред неї — велике гіллясте дерево, якого не видно знизу — одна з багатьох таємниць цієї горбистої місцевості. Іноді люди з їхньої кегелії, повертаючись до Оази, відпочивають під її гіллям, щоб набратися сил перед останніми перепонами. Ромаї був виснажений, як ніколи доти, але на перепочинок під деревом не спинився.

Благодатна Зелена Рівнина з деревом посередині несподівано закінчується крутим підйомом. Шлях до їхньої Оази пролягає через Долину Каміння, Емек-Авней, яка широчіє за цією стіною. Загін охоронців з Іра, який, довго блукаючи по пустелі, одного дня все-таки зміг дістатися до Зеленої Рівнини, при переході через кам'яний перевал було безжально вкаменовано, але не руками братів і сестер з Оази,

а через невміння непосвячених ходити камінними стежками, не спричинивши каменепадку. Нікого не було забито на смерть, але вояки Шаліта з гулями й синцями тікали, вголос проклинаючи тих, кого їм було наказано захопити, а подумки — тих, хто їх послав. Їхні розповіді після повернення з невеликого походу вселили священний жах навіть серед відважних вояків. Ходили й розповіді про те, чого насправді не було, як то оповідають тоді, коли стається таке, чого не бувало раніше. Тож ні обіцяна щедра винагорода, ні страшні погрози не могли зібрати бодай невеличкий загін: хлопці падали в ноги, благали вбити їх, але не слати до страшної Емек-Авней.

А Ромаї легко подолав каменистий хребет і без пригод перетнув грізну Долину Каміння. Він йшов по кам'яному містку над долиною, хоча можна було пройти по її дну. Люди з кегелії звикли ходити поміж сіро-чорного каміння і не боялися ні гортанних криків хижих птахів, ні їхніх гострих дзьобів. Ніби йшли звичайною місциною, Ромаї піднявся каменистою стежкою на схил з протилежного боку долини та увійшов до Оази. Квітуха Оаза є домом Йому і тим, хто з Ним.

Тільки-но він спустився і ступив по траві, як до нього підбігла Мелана, яка, схоже, давно чекала на нього. Молода смаглява жінка у великих сережках, які сяяли під її покривалом, як повторення півмісяця, який вже вийшов сяяти в бузковому небі. Мелана заходилась розв'язувати ремінці його сандалій. Брати й сестри знають, що саме треба зробити, щоб прибулий відчув миттєве блаженство, знайоме лише тим, чиї ноги пізнали злигодні тривалого ходіння по брудному місту

і по гарячій пустелі. Ромаї й сам робить таке для тих, хто повертається до Оази.

А Мелана все робить не так. Ось вона намагається підняти його натомлену ногу, щоб змастити олією ступню. Але йому буде зле стояти на одній нозі. Він опирається її недоладній нав'язливій турботі, намагаючись не ображати дівчину. Їй не вдалося підняти його ногу, тож вона заходилась гоїти пальці його ніг та кісточки.

Враз неймовірна судома струсила все тіло Ромаї. Жінка ніби приклала до його натомленої ноги розпечену жаринку. Він глянув на Мелану і зрозумів, що вона збирається зробити те саме вдруге: сидячи навколішках, крадькома виймає з-під одєжини свою руку, змочену клейкою рідиною з-поміж її ніг. Поганський звичай причарувати мужчину — змусити його прийняти вологу зі своїх воріт, змішану із сечею. Бідна жінка, подумав Ромаї, ніяк не збагне, що чоловіка з Оази їй не причарувати.

— Не треба, Мелано, я сам змию пил зі своїх ніг. А ти йди допомагай готувати вечерю.

Ромаї трохи відступив убік від Мелани й сів на камінь, прогрітий протягом гарячого дня.

— Біля вечері багато їх, — жалісно й надривно схлипнула Мелана, що разюче контрастувало з лагідним спокоєм братів і сестер, — не жени мене, дозволь побути біля тебе.

Вона спритно підповзла до нього на колінах і сіла на землю, старанно огорнувши свої ноги тканиною, мовляв, не хочеш мене як жінку, то прийми бодай мою відданість.

Ромаї знає, що Мелана закохана в нього як у чоловіка. Це знають тут усі. До їхньої кегелії Ерос, бог кохання

тих країв, звідки Мелана, не летить. Сестер і братів єднають інші почуття. Але Мелану не женуть геть. Вона або піде від них сама, або згодом стане іншою. Як стала іншою Марія Цейра.

— Вони таки вбили Євані? — питає Мелана.

— Я розповім про це за вечерею.

Мелана тяжко зітхнула: знову поразка. Чи стане вона для Ромаї тією, з ким він найперше ділиться усім, що сталося з ним за день, усім, що в нього на серці? Тим часом втомлений Ромаї відчув печаль Мелани й вимовив:

— Це ж Євані привів тебе до нас.

— Так, він.

— Ви перемовлялися вашою мовою.

— І ти, бувало, говорив з нами нашою мовою. Ти знаєш усі мови, Ромаї?

Ромаї не відповів, але всміхнувся Мелані. Тою усмішкою, за яку віддають життя.

Мелана прийшла в Ір здалеку. Була в дорозі не один день. Мандрувала не лише по землі, а й по воді. Бажання втекти з рідного дому, підсилене жадобою побачити світ за межами рідного селища, гнали її все далі на схід. Її жахало те, куди вона йде, пристаючи до різних подорожніх. Але не спинялася в жодному місті на своєму шляху. Нарешті потрапила в Ір, звідки йти вже сил не мала: стопталися вбогі сандалії, подерся одяг. Ніхто не брав її бодай прибирати на базарі, такою чорною й виснаженою була вона. І саме в Ірі настала хвилина, яка виправдала її поневіряння. Неприємна від голоду, сиділа вона на сходах палацу жерця Веома, бо почула на ринку, що на ці сходи виносять недоїдки. На сходах до палацу сиділа ієрархія заброд, де, ті, хто

прийшов раніше, не пускали на місця біля брами тих, хто прийшов уперше.

І саме тоді перед Меланою на найнижчій сходинці присів навколішки Ромаї. Він усміхнувся їй, і в його очах була та велика доброта і увага саме до неї, голодної Мелани, яка прийшла в це місто здаля невідомо навіщо. Він простяг їй вузлик, а в неї тремтіли руки взяти його. Тож він лагідно вклав його до її рук. У білу тканину було загорнуто два теплих пляцки і кілька оливок. Дорога навчила її їсти повільно, смакуючи кожен кусничок, відновлюючи сили тіла, бо вона давно не їла. І в неї ніхто не вирвав з рук того дарунку. Поївши, вона підвелася й озирнулася на них усіх, із потворними тілами, із перекривленими обличчями, які чекали своєї подачки. Поправила покривало, переконалася, що сережки на місці. Рушила подалі від цього місця, переступаючи через голодних, яким забракло місця навіть на сходинках. Умилася у воді фонтану посеред майдану біля базару. Заховала під покривало неслухняне чорне пасмо, яке випало знову.

Вона стала працювати служницею в крамниці. В дім її не брали, бо ніхто не міг поручитися, хто вона, звідки прийшла, чи не вкраде, чи не отруїть. Тож ночувала вона на вулиці разом із бездомними. Але відтоді не голодувала. Змогла купити нову одіж з небіленої тканини на своє смагляве тіло і покривало на голову. Віддала комусь із бездомних лахміття, в якому прийшла, лишивши собі лише мотузку, якою підперезувалась. І на ній почепила білу хустку, в яку були загорнені ті теплі пляцки й оливки. Ця хустка знімала втому й навіть біль. Мелана берегла чарівну хустку. Іноді ділилась її чарами, витираючи піт чи кров з тіл інших бездомних.

Іноді вона бачила Його на вулицях Іра.

— Хто це? — намагалася довідатися вона, але ніхто не розумів, про кого мова, бо Він дуже хутко зникав у юрбі. І от раптом вона побачила Його на площі в товаристві Євані, з яким познайомилася в дорозі. Коли Мелана зіштовхнулася з Євані на східній околиці, вона схопила його за руку й спитала:

— Чи ти пам'ятаєш мене, ми зустрічалися в Алеїю минулої весни?

— Так, пам'ятаю, — привітно усміхнувся Євані, — я впізнав тебе по сережках.

— Хто був той чоловік, з яким ти стояв біля фонтану на площі кілька днів тому? Ви розмовляли, а потім швидко зникли, коли на вас вказав охоронець.

— Про кого ти говориш, Мелано?

— Той чоловік... він врятував мене. А ось хустка, яка була в його руках.

І Мелана витягла хустку з-за мотузки й приклала її до рани на щоці Євані, яка вмить загоїлась, — на тих сходах було багато голодних жінок, але він віддав свій лехем саме мені! Допоможи мені знайти його, Євані!

— Ти знаєш Ромаї? — Євані озирнувся навкруги, хоча поряд нікого не було. — Той чоловік — Бог!

— Я не знаю його імені. Але коли мені здавалося, що помру, він дав мені їжі в цій хустці.

— Ходімо зі мною, — схвильовано прошепотів Євані, — Ромаї буде радий бачити тебе.

І не попередивши свого господаря, що вона йде, і не взявши кілька монет за свою роботу, Мелана вирушила з Євані через пустелю до Оази.

Вони разом подолали пустелю, рівнину з деревом, а далі вузькою стежиною підвелися до Хребта, а далі, що було зовсім страшно, спустилися й перетнули страшно

Емек-Авней. Величезний чорний птах із пазурами і величезним дзьобом зачепив її крилом за плече. Євані тримав її за руку, але Мелана все одно тремтіла від страху й слова вимовити не могла.

— Не бійся. Якщо новоприбулого веде хтось із наших, ані птахи, ні камені не образять.

Далі вони знову піднялися на кам'яний хребет, з якого спустилися до неймовірно квітучої місцевості, від якої перехоплювало подих не лише в новоприбулих, а й в тих повертався з мандрів. То був райський сад, де на деревах рясніли водночас і квіти, і плоди. Дзюркотіли джерела, в глибині саду розкинувся став, у який впадав невеличкий водоспад. Між деревами походжали лані й павичі, які горнулися до людей, наче малі діти.

І привітні люди наблизились до них і омили їхні ноги, і змастили оліями їхні ступні. Це було саме тут, на цьому місті, де зараз Ромаї сидить на камені, а Мелана біля його ніг на землі.

— Ходімо вечеряти, — підвівся Ромаї, до якого поверталися сили. Вони рушили до вогнища, звідки солодко пахло духмяними травами.

Вірші із чорного зошита

*Я найщасливіша жінка у світі,
бо в шлюбі з чоловіком, якого кохаю понад усе,
в нас є дочка,
дитя такої любові,
якої не було ні в кого.*

*Я живу в його величезному домі.
Але й водночас
я найнещасніша жінка у світі
бо мій чоловік не... не... не...*

Кінець безкоштовного
уривку. Щоби читати
далі, придбайте, будь
ласка, повну версію
книги.